LUNDS UNIVERSITET

Samhällsvetenskapliga fakulteten

SOAP12, Grundläggande psykoterapiutbildning på psykodynamisk grund, 45 högskolepoäng

Basic Course in Psychodynamic Psychotherapy, 45 credits

Avancerad nivå / Second Cycle

Fastställande

Kursplanen är en historisk, äldre version, faställd av Socialhögskolans institutionsstyrelse 2015-04-22 och gällde från och med 2016-01-18 , vårterminen 2016.

Allmänna uppgifter

Kursen ges som fristående kurs.

Inslag på engelska förekommer.

Huvudområde	*Fördjupning*
Socialt arbete	AXX, Avancerad nivå, kurs/er som inte kan klassificeras

Kursens mål

För godkänt resultat på kursen ska studenten

Kunskap och förståelse

- visa kunskap om centrala teorier och metoder inom området för psykodynamisk psykoterapi
- visa kunskap om och förståelse för olika psykoterapiformer
- visa kunskap om centrala teorier och modeller av psykopatologiska tillstånd utifrån ett psykodynamiskt perspektiv
- visa kunskap om grundläggande forskningsmetodik inom området psykoterapi
- visa kunskap om och kunna redogöra för hantering av ansvarsfrågor i det psykoterapeutiska arbetet

Färdighet och förmåga

- visa förmåga att omsätta sin kunskap om olika psykopatologiska tillstånd i psykoterapeutisk behandling
- visa förmåga att utifrån vedertagna utvärderings- och mätmetoder följa upp den psykoterapeutiska behandlingen
- visa förmåga att följa kunskapsutvecklingen inom psykoterapiområdet
- visa fördjupad förmåga till empatisk inlevelse i mötet med klient
- visa förmåga att under handledning genomföra psykodynamisk psykoterapi
- visa förmåga att tillgodogöra sig handledning på ett konstruktivt sätt
- visa förmåga att integrera teoretisk kunskap och klinisk tillämpning

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- visa förmåga att granska psykopatologiska tillstånd i förhållande till den psykodynamiska teorin och kritiskt reflektera över olika psykoterapeutiska interventioner
- visa förmåga att tillämpa ett professionellt och etiskt förhållningssätt i relation till patienter/klienter
- visa förmåga att identifiera och reflektera över behovet av egen kompetensutveckling och handledning
- visa förmåga att aktivt och kritiskt reflektera över egna känslor och reaktionsmönster i det psykoterapeutiska arbetet, samt använda handledning i denna självreflektion

Kursens innehåll

Kursen syftar till att den studerande skall förvärva grundläggande teoretiska och praktiska kunskaper i psykoterapeutiskt arbete. Kursen ger den teoretiska delen samt metodkunskap i form av psykoterapeutiskt arbete under handledning.

Kursen syftar till att studenten skall förvärva grundläggande teoretiska och praktiska färdigheter i psykoterapeutiskt arbete. Kursen ger teoretisk bas och metodkunskap för psykoterapeutiskt arbete under handledning. Kursen omfattar fem delkurser som löper delvis parallellt.

Delkurs 1: Teori och metod, 20 högskolepoäng

Delkursen innehåller i huvudsak en genomgång av metoder och centrala teorier inom psykodynamisk psykoterapi. Under momentet behandlas den psykodynamiska psykoterapins teori samt grundläggande begrepp från psykoanalysen. Betydelsen av de terapeutiska ramarna gås igenom och betonas. Utvecklingspsykologi, anknytningsteori och affektteori studeras och integreras med den terapeutiska praktiken. Kunskap om psykoterapi med barn, ungdomar och vuxna fördjupas och jämförs. Den terapeutiska relationen betonas, särskilt gällande överföring och motöverföring, liksom betydelsen av känslomässig genomarbetning. Olika terapeutiska interventioner och ett processperspektiv på psykoterapi studeras. Även korttidspsykoterapi presenteras samt integration av psykoterapeutiskt förhållningssätt i socialt arbete.

Delkurs 2: Psykopatologi och psykiatrisk diagnostik samt metoder för bedömning och problemformulering, 10 högskolepoäng

Delkursen innehåller genomgång av centrala teorier och modeller för beskrivning och förklaring av psykopatologi. Delkursen ger kunskap om:

- de bredare kategorierna: psykos, borderline, neuros
- olika varianter av personlighetsmässiga svårigheter
- andra psykopatologiska tillstånd
- anknytningsmönster och brister i förmåga till mentalisering
- det psykoterapeutiska bedömningssamtalet
- modeller för konceptualisering av känslomässiga och relationella svårigheter

Delkurs 3: Vetenskapsteori och behandlingsforskning, 3 högskolepoäng

Delkursen behandlar vetenskapsteori och behandlingsforskningens metoder och resultat. Vetenskapliga artiklar granskas. I undervisningen sker en genomgång av grundläggande begrepp inom vetenskapsteori.

Delkurs 4: Lagstiftning, etik och journalföring, 2 högskolepoäng

Delkursen behandlar lagar och etiska regler som styr klinisk verksamhet, handledning, dokumentationsformer och forskningsarbete.

Delkurs 5: Handlett klientarbete, 10 högskolepoäng
Delkursen omfattar en integrering av teori och metod. Studenten omsätter den kunskap som inhämtas på utbildningens andra kurser i praktisk tillämpning i ett terapeutiskt arbete med vuxna patienter/klienter. Fortlöpande under utbildningen bedriver studenten individuellt terapeutiskt arbete under handledning, huvudsakligen med ett terapiärende under hela utbildningen. Handledning ges i grupper (om 3-4 personer) och omfattar totalt 120 timmar.

Delkursen avslutas med att studenten gör en skriftlig psykoterapisammanfattning utifrån det ärende som studenten haft i handledning. Psykoterapisammanfattningen integrerar teoretisk förståelse med praktiska erfarenheter från psykoterapin och handledningen.

Kursens genomförande

I undervisningen ingår föreläsningar, seminarier och klientarbete under handledning. Studenten uppmuntras till aktivt och självständigt kunskapsinhämtande, kritisk granskning och reflektion. Integrering av de teoretiska momenten med praktisk tillämpning betonas starkt under hela utbildningen.

Deltagande i seminarier, handledning och klientarbete är obligatoriskt. Frånvaro från enstaka tillfällen kompenseras i samråd med aktuell lärare och kursansvarig.

Kursens examination

För att bli godkänd på hela kursen krävs att samtliga prov och obligatoriska moment är godkända.

Examination på delkurs 1-4 sker genom deltagande i seminarier och fullgörandet av arbetsuppgifter, genom skriftliga och muntliga prov samt genom godkänt aktivt deltagande i handledning.

I samband med kursen erbjuds tre provtillfällen; ordinarie prov, omprov och uppsamlingsprov. Inom ett år efter att kursen genomgått en större förändring eller upphört erbjuds minst två ytterligare provtillfällen men i enlighet med då gällande kursplan.

För godkänt på delkurs 5 krävs förutom fullgjord handledning och skriftliga rapporter också fullgjort deltagande i det psykoterapeutiska arbetet med patient/klient. Examinationen sker på grundval av handledarens bedömning i samråd med examinator. Handledningen utvärderas kontinuerligt under handledningens gång. Utvärderingen har fokus både på studentens utveckling som terapeut och på handledningssituationen och relationen med medstudenter och handledare. Studentens förmåga att omsätta den teoretiska kunskapen till praktiskt utförande och studentens förmåga att ta till sig handledning och att fungera i grupp beaktas.

Handledningen är begränsad till två tillfällen, ordinarie handledningstillfälle samt ytterligare ett tillfälle. Har studenten ej erhållit godkänt inom tidsramen för ordinarie handledning erbjuds studenten möjlighet till ytterligare handledning. Antalet handledningstillfällen beslutas i samråd med handledare och examinator utifrån studentens tidigare resultat och uppnådda färdigheter och förmågor.

Om arbetsplats/praktikplats upphör under pågående utbildning är det studentens eget ansvar att finna ny arbetsplats/praktikplats.

Prov/moment för denna kurs finns i en bilaga i slutet av dokumentet.

Betyg

Betygskalan omfattar betygsgraderna Underkänd, Godkänd.
För slutbetyget Godkänd krävs att kursdeltagaren fullföljer samtliga examinationsuppgifter och uppfyller de mål som anges för kursen.

Vid kursens start informeras studenten om kursplanens lärandemål samt om betygsskalan och dess tillämpning i kursen.

Förkunskapskrav

Förutom grundläggande behörighet gäller krav för särskild behörighet.

För särskild behörighet krävs att den sökande uppfyller samtliga krav nedan:

1. har någon av följande yrkesexamen: socionomexamen, sjuksköterskeexamen med specialisering i psykiatri, psykologexamen eller läkarexamen. Även sjukgymnast, arbetsterapeut, logoped, specialpedagog eller specialistsjuksköterska kan bedömas som behörig under förutsättning att den sökande har 30hp i psykologi eller psykiatri.

2. har minst två års arbetslivserfarenhet med professionell människovårdande inriktning efter yrkesexamen. Anställningen skall ha omfattat minst 50 procent av en heltidsanställning.

3. under utbildningstiden har arbetsuppgifter på arbetsplats/praktikplats, annan än i egen verksamhet, som innebär kontinuerliga patient/klientkontakter. Detta innebär att den sökande under kurstiden ska ha sådana terapeutiska uppgifter på arbetsplatsen/praktikplatsen som kan utgöra underlag för meningsfull handledning inom vald inriktning. Dessa uppgifter skall skriftligen intygas av arbetsgivare/praktikansvarig. Anställningen/praktiktjänstgöring skall omfatta minst 50

procent motsvarande en heltidsanställning och fortgå under hela utbildningstiden.

Övrigt

Kriterierna för urval är godkända av Antagningsnämnden vid Lunds universitet 2014-12-11 och finns på Socialhögskolans hemsida.

Kursen ersätter SOAP02 Grundläggande psykoterapiutbildning på psykodynamisk grund, 45 hp.

Denna kurs kan inte ingå i samma examen som SOAP02 Grundläggande psykoterapiutbildning på psykodynamisk grund, 45hp.

Prov/moment för kursen SOAP12, Grundläggande psykoterapiutbildning på psykodynamisk grund

Gäller från V16

1501 Teori och metod 1, 10,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Salsprov
1502 Psykopatologi 1, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Handledning
1503 Teori och metod 2, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Hemprov
1504 Teori och metod 3, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Gruppredovisning
1505 Vetenskapsteori och behandlingsforskning, 3,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Gruppuppgift
1506 Etik, 2,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Handledning
1507 Handlett klientarbete, 10,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Handledning och fallbeskrivning
1508 Psykopatologi 2, 5,0 hp
Betygsskala: Underkänd, Godkänd
Hemprov